

Rangos esemény a Sapientián

Az informatikusképzés legjobbjai mutatkoznak be

Fotó: Sapienia EMTE

A Sapienia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Kara ad otthont április 16-19. között a felsőoktatás legjelentősebb tudományos hallgatói seregszemléjének, a 36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) informatikatudományi szekciójának. A rangos eseményt, amelyen a Kárpát-medencei oktatási intézmények legkiválóbb informatikushallgatói gyűlnek össze, első ízben tartják meg

Magyarország határain kívül – ismertették az esemény részleteit csütörtökön a marosvásárhelyi campusban tartott sajtótájékoztatón.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!

Ma is szeretik a költészetet

A jeles nap kapcsán a Bekecs Nép-táncszínház is bekapcsolódott a Budapestről indult Posztolj verset az utcára! című mozgalomba.

2.

Az elveszett paradicsom reneszánsza

Amint arról a korábbiakban is hírt adtunk, a marosvásárhelyi Spectrum Színház és a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház William Shakespeare A vihar című regényes vígjátékát mutatja be ezen a héten a vásárhelyi közönségnek.

5.

Az ősi birtok őrzői

„A csikókkal együtt 24 lovat tartunk, ezek közül 14 alkalmas lovaglásra, ami egyébként egy kiegészítő és önfenntartó tevékenység.”

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. április 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

SZELFI

ALCUNÉZET
Horváth Szekeres István karikatúrája

ÁPRILIS

14., péntek

A Nap kel
6 óra 38 perckor,
lenyugszik
20 óra 8 perckor.
Az év 104. napja,
hátravan 261 nap.

IDŐJÁRÁS

Eső lehetséges
Hőmérséklet

max. 21 °C
min. 4 °C

*Isten éltesse!

Ma TIBOR, holnap ANASZTÁZIA és TAS napja. ANASZTÁZIA: az Anasztáz (jelentése: a feltámadott) férfi-női párja. TAS: régi magyar, török eredetű férfinév, jelentése kő.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. április 13.

1 EUR	4,9432
1 USD	4,4844
100 HUF	1,3204
1 g ARANY	292,1414

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Szórványsorsok Erdélyben

Április 20-án, csütörtökön 17 órától a marosvásárhelyi református Kistemplom gyülekezeti házában Szórványsorsok Erdélyben címmel a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének Maros megyei fiókjá szerzői esetet szervez, amelyen bemutatják az egyesület által eddig megjelentetett riportköteteket, illetve az újságírók által írt könyveket. Továbbá az újságírószakmáról, a riportírásról is szó lesz a kötetlen beszélgetésen. Jelen lesznek: Antal Erika, Bodolai Gyöngyi, Bögözi Attila, Gáspár Sándor, Farczádi Attila, Karácsonyi Zsigmond, Nagy Miklós Kund, Simonffy Katalin, Szucher Ervin, Tomcsányi Mária, Vajda György. Az est házigazdája Simonffy Katalin, a MÜRE alelnöke és Bögözi Attila ügyvezető elnök, vendégül látogat Lakatos Péter lelkipásztor, műsorvezető Kulcsár Andrea, az RTV helyi stúdiójának munkatársa.

A vihar – Spectrum-bemutató

Shakespeare A vihar című regényes vígjátékát április 19-én, szerdán este 7 órától mutatják be a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház közönségének. Az angol költőóriás utolsó, keserű színműve egy vészjósló, reménytelen korszakban született, de él még a jövőbe vetett hite, ezt sugallja a mű. A Spectrum Színház és a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház közös előadását Török Viola rendezte. Jegyek elővételben a Nemzeti Színház jegypénztáránál 9–19 óra között, a Spectrum Színház jegypénztáránál munkanapokon 9–13 óra között kaphatók. A belépő ára 40, kedvezményesen 20 lej.

Terápiás program szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány május 8–19. között újabb 12 napos terápiás programot szervez szenvedélybetegek és hozzátartozók számára a Rebeka Missziós Központban, Szentkatolnán. Várják mindazok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy egyéb függőséggel terhelt életmódjukon. Jelentkezési határidő: május 1. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni a Marosvásárhelyen és környékén élők McAlister Magdolnát hívhatják a 0752-246-814-es telefonszámon.

Civil szervezetek vására

Idén május 13-án XX. alkalommal szervezik meg a civil szervezetek vásárát. Az Együtt a közösségért elnevezésű rendezvény a Rózsák terén 11–18 óra között zajlik, amikor a civil szervezetek interaktív standoknál mutatják be tevékenységüket. 12 órakor a civil szolidaritás menetére várják a marosvásárhelyieket. A virágóra körül kulturális eseményekre és érzékenyítő flashmobokra kerül sor. A vásárral a szervezők szándéka az, hogy a különböző területeken működő civil szervezetek bemutatkozhassanak és együttműködhesenek, ugyanakkor alkalmat biztosítanak az önkénteseknek a bekapcsolódásra, valamint a személyi jövedelemadó 2%-ának, illetve 3,5%-ának a bevonására. A részvételt az office@divers.org.ro címen vagy a 0265-311-727-es telefonszámon április 30-ig lehet jelezni. Az eseményt a Divers Egyesület, az Alpha Transilvaná Alapítvány, a Maros Községi Alapítvány és a Măini Unite Egyesület szervezi Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalának közreműködésével és a Maros Megyei Tanács anyagi támogatásával.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Az informatikusképzés legjobbjai mutatkoznak be

(Folytatás az 1. oldalról)

A jövő heti rendezvény jelentősége kapcsán dr. Balog Adalbert tudományos rektorhelyettes, az Egyetemi Tehetséggondozási és Diákköri Tanács elnöke kifejtette, a kétévente megszervezett, Kárpát-medencei megmérettetésnek minősülő informatikatudományi szekció első ízben kerül megszervezésre Magyarország határain kívül, és kiemelkedő szakmai esemény. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) informatikatudományi szakmai bizottsága két éve bízta az egyetemre az informatikatudományi szekció megszervezését, és jó hír, hogy ismét bizalmat szavazott az egyetemnek az OTDT: a 2025-ös agrártudományi szekció szervezését a Sapientia EMTE Csíkszeredai Karára bízta a bizottság.

Dr. Domokos József, a marosvásárhelyi kar dékánja, a szekció ügyvezető elnöke elmondta, mintegy háromszáz résztvevőt várnak a közelgő ese-

ményre, a 36. OTDK-n olyan hallgatók gyűlnek össze, akik előtte helyi vagy regionális szintű tudományos diákköri konferenciákon kiemelkedő eredményt értek el az elmúlt két évben.

A Marosvásárhelyen zajló informatikatudományi szekció keretében 16 tagozatban mintegy 140 pályamunkát mutatnak be olyan témakörökben, mint a mesterséges intelligencia, számítógépes látás, szoftveralkalmazások, valamint különféle technológiai újítások. Az eseményen magyarországi és határon túli felsőoktatási intézményekben tanuló hallgatók, valamint kiemelkedő eredményeket elért középiskolai tanulók is részt vesznek. A Sapientia EMTE marosvásárhelyi és csíkszeredai karainak a hallgatói hat, a kolozsvári kar informatikushallgatói pedig öt pályamunkát mutatnak be – közölte a kar dékánja. Mint mondta, összesen 17 intézményből érkeznek pályamunkák, túlnyomó részben olyan magyarországi egyetemekről, ahol informatikus-

képzés zajlik, többek között az ELTE-ről, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemről, a Debreceni Egyetemről, a Szegedi Tudományegyetemről, a Szabadi Műszaki Főiskoláról, valamint a Selye János Egyetemről. Ugyanakkor neves IT-cégek, a Bosch, Codespring, Nokia és a Sonrisa is hozzájárulnak támogatásukkal a rangos rendezvényhez, és be is mutatkoznak a helyszínen, így a hallgatók egyúttal ígéretes karrierlehetőségekről is tájékozódhatnak.

Dr. Domokos József hozzátette, a tudományos diákköri konferenciák sajátossága az, hogy a szakmai rész mellett kulturális és sporttevékenységekről is gondoskodnak a házigazdák, ezúttal partnereikkel, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal, valamint a Maros Megyei Tanáccsal megpróbálják bemutatni a vendégeknek a város nevezetességeit. Ugyanakkor a Maros Művészegyüttes különleges, alkalomhoz illő műsorral lép fel az eseményen.

Ma is szeretik a költészetet

A 118 éve született József Attila tiszteletére 1964 óta április 11-én ünnepeljük a magyar költészet napját. Annak ellenére, hogy egykor eltanácsolta az egyetem „fura ura”, mégis József Attilára emlékezünk, mert számtalan felémelő és lelünköt megérintő verssel gazdagította a magyar költészetet és kultúrát.

A rigmányi református egyházközösség évente szervez irodalmi rendezvényt ezen a napon: kedden éppen a tizedik alkalommal gyűltek össze a vers- és irodalomkedvelők, hogy egy-

két kedvenc versük, daluk előadásával villantsák fel a magyar költészet néhány gyöngyszemét. A rendezvények az első években a nyárádszentsimoni egykori iskolában zajlottak, tavaly viszont már a rigmányi parókián, és idén is ott gyűlt össze a harmincnál több résztvevő.

A jeles nap kapcsán a Bekecs Néptáncszínház is bekapcsolódott a Budapestről indult *Posztolj verset az utcára!* című mozgalomba, amely rövid idő alatt az egész Kárpát-medencére kiterjedt, idén már a felvidéki Borsitól a

vajdasági Magyarokérettől számtalan helyről érkezett visszajelzés a mozgalom közösségi oldalára. A nyárádszentsimoni fiatalok tíz verset helyeztek ki a kisváros főtérén, aki megtalálta az öt Petőfi- és ugyanennyi József Attila-költeményt, azt arra kérték, vigye magával, s ha megtetszett, küldjön egy fényképes visszajelzést az intézménynek. „Olvassunk magyar verset az év minden napján, de ma különös figyelemmel és érdeklődéssel!” – állt a kezdeményező fiatalok felhívásában. (GRL)

Rigmányban tizedszer gyűlt össze a környék versszerető közönsége

Fotó: Kiss-Borbély Izabella közösségi oldala

Kedves olvasóink!

Mivel az ortodox nagypéntek és hétfő munkaszüneti nap a postahivatalokban, és szünetel a lapterjesztés, hirdetési irodánk nyitvatartása a következőképpen módosul:

– április 14., péntek, 15., szombat, illetve 16., vasárnap: ZÁRVA.

– április 17., hétfő: 10–14 óra között.

A következő lapszám április 18-án, kedden jelenik meg.

Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvénytulajánítás) megjelentethetjük a Népújság online változatában.

Telefon: 0728-082-259.

Népújság

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antal Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhart Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Színés Világ

XX. évf. 15 (854.) szám, 2023. április 14., péntek

Épített örökségünk

A Bálintt-kastély

Nagyernye a hajdani Maros-zsék legészakibb faluja. Nevét az Ernye nevű főúri családról kapta, mely az Árpád-házi királyok korában nagy szerepet játszott; a család István nevű tagja 1303-ban az ország nádora volt. Orbán Balázs említést tesz arról, hogy a falura a területén levő sok vízforrás, ér okán az Ernye nevet használták, mely idővel Ernyés alakult át. Ezúttal a nagyernyei Bálintt-kastélyt mutatjuk be olvasóinknak.

Nagy-Bodó Tibor

A halastavat egy ér táplálja

Az ernyeiek a Nagy- előnevet megkülönböztetésként használták, mivel a koronkai völgyben létezett egy falucska, amely a Kisernye nevet viselte.

A pápai tizedjegyzék szerint 1334-ben papja, Johannes Ohannes

Az ő nevéből származik a Bálintt név – ahogy azt I. Lajos király 1349. évi oklevele említi. I. Lajos itáliai táborozása alkalmával – ahol Nagy Bálint mint hadvezér volt jelen – a király Nagy Bálint nevét Bálinttira változtatta, és öt bárói rangra emelte.

Bálintt István Lippa és Zólyom várának volt a kapitánya. A család, valószínűleg a török előretörés veszélyétől tartva, kevéssel a Telekiek előtt települt Erdélyországba.

Nagyernyét nemes faluként tartjuk számon, mert a tövisi báró Bálintt családon kívül több nemesi család is élt itt.

Az 1800-as évek után az erdélyi kastélyok legtöbbjét – például Bonchida, Marosújvár, Abosfalva stb. – átforgatták a kor ízlésének megfelelően újjóított stílusúra. Így a nyolcszázad években a Bálintt-kastély homlokzatai is részben újjóított képet kaptak. Ez azonban nem volt maradandó, a későbbi át-

ezzer könyvet tartalmazott. Magyar, német, francia és angol nyelvűeket, sok régi orosz író műveit is, német fordításban. Elöl a teraszt szarvasgancsok és kitömött sikekfajdok díszítették. Nyáron meg sok-sok virág. A park is gyönyörű volt, dédnagyapám tervezte. Volt benne egy nagy és egy kis csorgó, az alsó részében pedig egy nagy tó tavirózsákkal. A múlt század végén még hattyúk is úszkáltak benne...”

Dr. Kálmán Attila történész kiegészítése:

A család a Hédervári nemzetségből származtatja magát. A legenda által említett hadjárat után a király a vitéznek a nevét Újlakiról Bálinttira változtatta és zászlósúrrá tette, illetve nemességet kapott.

A 16. század elején egy Bálintt Kristóf Budán tartózkodik, ahol II. Lajos udvarában erdélyi ügyekről tanácskozik, Bálintt István Lippa és Solymos várak kapitánya volt. Először Szapolyai János híve, majd

mindössze egy műve maradt az utókorra.

Halála évében, 1784-ben jelent meg *Kodrus* című drámája, amely igazából Johann Friedrich Cronegk egyik művének (*Codrus*, 1758) németről magyarra való fordítása.

Bálintt József 1884-től a nyárádszeredai kerület országgyűlési képviselője lett. 1895-ben adták ki *Költemények* című kötetét, ahol saját versei mellett más költők verseinek magyar fordításai is megtalálhatók.

A 20. század kiemelkedő alakja volt az 1911-ben született Bálintt Károly, aki id. br. Bálintt Károly és báró Feilitich Mária Olga gyerekeként született. Tanulmányait otthon végezte, majd Marosvásárhelyre került a katolikus gimnáziumba. Tanulmányait Bécsben, a Theresianumban folytatta.

A világháború idején a szovjet fronton teljesített szolgálatot, majd Ankarába került a katonai attasé helyetteseként.

A háború után, hazatérve Ernyebe, megpróbált gazdálkodni, de az államosítás után Bukarestbe és utána Budapestre távozott. Itt börtönbüntetésre ítélték, szabadulása után kétkézi munkásként próbálta megkeresni a kenyerét.

1956. szeptember 1-jén feleségül

vette báró Apor Évát. A forradalom leverése után következett az emigráció. A házaspár 1957-ben az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le. Itt mindketten fontos tevékenységet folytattak az amerikai magyarok körében. Bálintt Károly a New York-i Magyar Ház elnöke, az Amerikai Erdélyi Szövetség elnöke, a Magyar Cserkészszövetség Nagytanácsának tagja volt.

Ha a kor amerikai magyar sajtóját megvizsgáljuk, számtalan esemény szervezésénél találkozunk a nevükkel. Az évtizedek során a házaspár a szervezői közé tartozott a New York-i erdélyi teaesteknek, a Katolikus Liga báljának, a jogászbálnak. Báró Bálintt Károly 2015-ben, felesége 2020-ban hunyt el. A Bálintt házaspár fáradhatatlanul dolgozott a magyar identitás megőrzésén, és soha nem felejtette el erdélyi gyökereit.

Talán megérdemelnék, hogy Erdélyben is többször említsék a nevüket és tevékenységüket.

A család leszármazottjai ma az Egyesült Államokban élnek.

* *A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnöknek és Demján László műemlékvédő építésznek.*

Sac De Ernee négy régi banálist fizesett, az összegből a falu nagyságára lehet következtetni.

Nagyernye részben a Maros szintjén, részben a falu keleti oldalán lévő domboldalon épült. A magaslat lábánál vezet el a Marosvásárhelyt Szászréggel összekötő országút. A dombon áll a 19. század elejéről származó Bálintt-kastély, előtte terül el nagy méretű parkja a halastóval, melynek vizét egy ér táplálja. A park maradványai az egykori halastóval ma is láthatók.

I. Lajos király megváltoztatja Nagy Bálint nevét

Keresztes Gyula a *Maros megyei kastélyok és udvarházak* című könyvében ír arról, hogy a tövisi báró Bálintt család a 16. század óta honos, Tövisről került Nagyernyére, és kastélyát minden bizonynyal a késői barokk modorban építtette.

Nagy Bálintot tartják a Bálintt család alapítójának.

alakítások során a gótizáló zsalugáteres ablakokat, amelyeket a barokk keretes ablakok elé helyeztek, leszedték, és más átalakításokat is végeztek. Erről regél Orbán Balázs, amikor „...b. Bálintth Józsefnek egy gyönyörű műkert közepén emelkedő gót modorú kastélyá”-ról ír.

Dór oszlopok és arcképek

Nem sokat tudunk a tulajdonos, Bálintt György által tervezett kastélykert eredeti képéről. Dr. Fekete Albert *Az erdélyi kertművészet – Maros menti kastélykertek* című könyvében ír arról, hogy a park kiterjedt lehetett, aranyhalakkal betelepített tavát csónakázásra is használták, és egyes leírások szerint hattyúk úszkáltak benne.

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból – Kornis G. emléke – idézünk:

„... Nagyernyén a ház tizennyolc szobából állott. A szalon nagy és szép volt, két dór oszloppal és arcképekkel. A könyvtár körülbelül 15

átáll I. Ferdinánd pártjára, és ezért birtokait elkobozzák.

Allítólag később a család pénzügyi nehézségekbe keveredett, és ezért nem tudta a zászlósúrnak kötelességének számító bandériumot kiállítani. Ezért lemondtak a zászlósúri méltóságról.

A 18. században Bálintt György táblabíró kérényezte ennek a méltóságnak a visszaadását.

Egy 1742-es oklevélben a méltóság megadását megtagadták, de helyette a család megkapta a bárói címet. Ezt Bálintt György és két fia, István és Zsigmond, illetve leszármazottaik használhatták. Különben Zsigmond táblai ülnök, majd Torda vármegye főispánja lett.

A család tagjai közül kiemelkedik Bálintt János, az erdélyi Királyi Tábla ülnöke, költő, író, akinek

NAGY ERNYE

A természet kalendárium (DLX.)

Kiss Székely Zoltán

*Április, április, bolondok hónapja!
Szeretlek én téged, – a föld akkor kapja
A langyos csillogó, locsogó esőket,
Melyeket hallgatni oly jó, s a szív éled...*

*Április, április, – bolondok hónapja!
Zöld fűvét a csikó ropogva harapja,
Zsenge reménységnek harmatozó fűvét
Harapja friss szájjal egész Emberiség.*

*Nem vagyunk mi azért, nem és nem, bolondok,
Hajlajatok reánk, derék, új falombok,
Az legyen a divat, áprilisi fényből,
Szűrjetez ránk szép szűrt legényes reményből.*

A 137 évvel ezelőtt, 1886. április 14-én született **Tóth Árpád** *Április* című versével indulok hó közepi sétámra. Kedves Olvasóm, ha időd engedi, tarts velem. **Őrök tavaszban járnék...** – akárcsak a költő, próbáljunk meg mi magunk is a zsenge napsugárban fűrésztetni magunk:

*Őrök tavaszban járnék, melyben a rügyek barna
Puháján új levél görbül már szeliden,
Mint enyhe nap verőjén, ha kismacska pihen,
S bársony talpából lágyan ferdül ki gyenge karma...*

*Tavaszban, amikor a hősugár se karmol,
Csak mintha illatos közeli szűzsisasszony
Csiklándná pajkosan lány fűszállal az arcom:
A zsenge napsugár, mely barnára se kormol...*

*Reggeltől estelig a friss erdőbe járnék,
Amíg a vidám alkony, mely halk sípon dúdolgat,
Mint arany sapkát dobna a magasba a holdat,
S kék csipkével beszegné az utakat az árnyék...*

*Sokat botanizálnék, nem lenne semmi gondom,
Lesném a fák alatt a gyöngyvirág szerelmét,
Ballagó bogarat kék párjához terelnék,
S a pók kötélhágcsóit csodálnám a falombon...*

*Olvasnék eltűnődve, mily titkos, furcsa műszer
A költők tolla, mely amíg betűket rajzol,
A néma vonalakból finom, tündéri jaj szól:
Szeizmográf, mely bús rengést szelid cikcakkba fűz fel...*

*S elfáradnék, s nem kéne zsongító mérgű vegyszer,
Hogy alhassam, puhán elringatna a pázsit,
S megálmodnám a tündérleányok arcvonásit,
Milyen lesz, amelyik hozzám szökik le egyszer...*

*S ocsúdva, messzi néznék a kék fátylú oromra,
Jön-e már kedvesem, s mivel várjam, s hogyan?
Dús rózsakoszorúval övezzem-e hajam,
Vagy tépve levelenként hintsem arany boromba?*

*Ó, jaj, jaj, édes ábránd, mézes bor, balga mámor,
Be keserű utánad az árva lélek ize,
Elég már... csak aranyfűst az álmok dőre dísze,
S a józanult agy újra hűs kétszerkettőt számol...*

*Bocsásd meg nékem, Élet, te sok jajjal kemény,
A merengést, de lásd, oly jó, ha még terem
Pár álmom, elfeledni: ezer fejszés teren
Mint ritkul drága erdőnk: ember, hit és remény...*

*Hadd zengjen még a költő ábrándot, vigaszt, halkat,
Magának s másnak is: körül sok dermedt társa, –
Mint erdőn a szelid ezüst zenéjű hársfa
Susog az éjben is, ha a többi fa hallgat...*

Szép a világ, gyönyörű a világ, hívogatón fut az út benne

Április közepén két év híján két évszázada, 1825-ben született Észak-Amerika egyik földrajzi felfedezője, **Reményi Antal**. A fiatal jurátus ügyvédi gyakorlatát adta fel, hogy 1848-ban beálljon közzhonvédnek. Végigküzdötte a szabadságharcot, végül **Klapka György** tábornokkal emigrált. Rövid ideig Londonban élt, majd Amerikában telepedett le 12 évre. Tevékenyen vett részt az amerikai kontinens tudományos feltárásában. 1853-ban tagja volt a Mississipp-i felső folyásának feltárását végző expedíciónak, és az indiánok között néprajzi adatgyűjtést végzett. Etnográfiai kutatásokat folytatott Kaliforniában, Panamában és Libériában is. 1861-ben hazatért, és folytatta jogi pályáját. Később, hivataláról lemondva, minden idejét gyűjtéseinek feldolgozásával és publikálásával töltötte. Földrajzi, történelmi és közgazdasági tárgyú tanulmányai a kor szakfolyóirataiban jelentek meg. Könyvet írt a dunai hajózás történetéről, a Szent Szövetség hadjárataról **Szolimán** szultán ellen. **Kolumbusz Kristófról** szóló életrajzi műve kéziratban maradt. Az ő fordításában látott napvilágot **Lord Horatio Nelson** altengernagy életrajza. (A döntő jelentőségű trafilgari csatában a győztes hadvezér maga is életét vesztette. Holttestét egy brandyval töltött hordóba helyezve védték a felbomlás ellen, s úgy szállították Portsmouthba. A legenda szerint a tengerészek leitták a hordó tartalmát, makarónit használva szívószállként. A pletyka utóéletként a brit tengerészek máig úgy hívják az illegális italozást, hogy „Tapping the Admiral”, azaz „csapra verjük a tengeragyot”.)

Tavasz van. Áprilisi tavasz. Tehát szeszélyes. De már melegebe hajló.

*Puskámmal vállamon, tapostam
a szántást órák óta már;
hajamat a szél lódtígtatta,
bokáimat a barna sár;
futottam is, elért a zápor,
de egy bölömbű tölgy alatt,
mint óriás kotlós tövén
kibőjtöltem a zivatart;
(...) kiderült újra, füttyentgetve
kószáltam tovább (...)
galambcsapat rebhent előltem,
mint széthulló fehér csokor,
fölfele hulló tiszta szirmok!
mint bugyborék a víz alól!
Hirtelen mintha víz alatt, mély
tó alatt, egy mesebeli
tájon álltam
(...) Már alkonyult, midőn a tisztas
malom mellett, melynek öreg
szíve oly békésen tagolta,
mérte a könnyű perceket,
amidőn ráéseméltem arra,
hogy nem a zsákmány, nem a vad
csalt el hazulról... mást kutattam,
a rejtlő, bujkáló tavaszt,
az érkező tavaszt, a lágyan
csipegető, be-beüzenőt,
azi hajszoltam, a megújuló,
a megújító friss időt
s tán ifjúságomat...*

Tavasz volt. E vallomás a negyven évvel ezelőtt, 1983. április 15-én az örök lírai vadászmezőkre költöző **Illyés Gyuláé.** (Héttel később, április 22-én **Sütő András** (is) búcsúztatta a Farkasréti temetőben.)

Minden tavaszunk van egy napja, ami minden más napnál derűsebb. Komoly derű, mikor a napsugár már csiklandóbban játszik az arcon, mikor a szellők még huncutabban füttyülnek, mikor a kikelet ritmusára szédültebben ver a szív, mint más tavaszváró napon.

*merengve
indultam üresen haza,
fiatal kutyámat vidáman
messziről üdvözölte a
völgyből egy másik kis kutya.*

S jutnak eszembe **Dsida Jenő** *Kóborló délután* kedves kutyámmal poémája *Őszintén megdicsérik az egész világot* című énekének kezdősorai:

*Szép a világ, gyönyörű a világ és nincs hiba benne.
Már legalább minékünk iszonyúan tetszik ilyenkor.
Hívogatón fut az út...*

Április füttyös legénye az 1907. április 16-án született sokoldalú mineralógus, számos népszerű ismeretterjesztő könyv szerzője, **Sztrókay Kálmán** is. 1932-ben írt doktori értekezésének tárgya a budai márga ásványtani vizsgálata volt. 1953 és 1977 között az ELTE Ásványtani Tanszékének professzora volt. Három, több

Az új tavasz lágyan szétsodorja a tulipán kelyhét, s poszméhcske dözsol

kiadást megért egyetemi jegyzetet írt **Koch Sándorral** együtt. Az **Ásványtan**, a **Rendszerezés ásványtan** és az **Ásványtani praktikum** máig alaplátványok számít. Korszerű ércmikroszkópos vizsgálatai számos, addig ismeretlen ásvány felfedezéséhez vezettek. Jelentős munkát végzett a meteoritok vizsgálatában. Lebilincselően érdekes könyvei nagy népszerűsége tettek szert; az anyag kristályosodásától a holdközvetekig, a fizika alaptörvényeitől a Földön kívüli élet lehetőségeig széles skálán mozogtak.

Tavasz lesz, bizonyosan. **Az új tavaszra** – Tóth Árpád invokációja, fohásza e bizonyosságról beszél.

*Az új tavasz játékos uja
Rügyet sodort az ághegyen,
S most lágyan enyhe szája fújja,
Hogy szétnyíljen és lomb legyen.
Már bús bivaly ballagva rázza
Ígáját, s barnul új barázda,
S peng a pacstírták éneke:
A szíveket is újra vágja,
Már mélyre szántja újra, fájva
A vágy, a vágy, a vén eke...*

*A szívem kérdem: árva, gyarló
Szív, rajtad szánt-e régi láz?
Sarjad-e még a fáradt tarló
Borús rögén vidám kalász?
Tavaszi sóhaj pitypang-pelyhe,
Sóvárgás reszkető, kék kelyhe
A holt ugart díszíti még?
Vagy lomha dudva lep be tengve,
S már csak a vérző naplemente
Komor pompája lesz tiéd?*

*Tompán tűnődöm. Csend a tájon,
S mint aki mélységbe bukott,
Ha mozdul, szisszen jajja fájón –
Felelnék, jaj, de nem tudok.
Minden oly furcsa, torz és visszas,
Idegen a tavaszi tisztas,
És ferde ívű minden ág...
Ki lovagolt el ott a fák közt,
Az elhulló fehér virág közt?
A Szerellem? – az Ifjúság?*

*A tavaszi sűrűben állok,
S már oly kábultan nézem én,
Mint bűvár a bizarr korállok
Bokrát a tenger fenekén;
A fény is olyan messzi, tört fény,
S a lég oly lomha, súlyos örvény,
Fulladva, fájva görnyedek,
S száz halk polip-karjával roppant
Lassan átfon, s alélni roppant
A bú, a renyhe szörnyeteg.*

*Ó, fent az égen felleg úszik,
Aranyfelhő, angyal-hajó,
Egy angyal tán a szélre kúszik,
Ínteni volna néki jó:
Ó, angyal, nézd, megöl a bú már;
Elpusztulok lent, árva bűvár,
A kék örvények rejtekén...
Testvérem, angyal, szállj le értem,
Ringass a hűvös, szízi térben,
Míg lázat és bűt elfelejték én...*

Zsenge reménységnek harmatozó fűvét harapja ma is az egész emberiség. Nem feledni kell, de nem hagyni, hogy ritkuljon drága erdőnk: az ember hite és reménye.

E gondolatlan maradó kiváló tisztelettel.
Kelt 2023. április 14-én, a kakukk megszólalásakor

Műtész

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1581. sz., 2023. április 14.

Nagy Attila

Vas István-fotók

1.

Arca mint a Pellában megtalált
Makedón király aranymaszka
Fekete köves pecsétgyűrű
Bal keze gyűrűsujján –
Vas István éppen a pipáját gyújtja

Meghurcolt lélek koncentrált ily nagyon –
Nem remeghet a kéz ajkon a pipa és a láng
Amely a dohányba kap éppen csak any-
nyira

Hogy föl ne csapjon csupáncsak egyszer
S egybesimuljon dohány a tűzzel

Ráérünk mondaná a költő
De pipára gyújtva feszesen hallgat
Alkotás a tűz illetén csíholása
Az illatos liláskék füstre
Szájunk világra oldódása

Ha összeszorítva is még –

2.

Összefont karokkal
Hófehér ingben figyel
Történhet-e még valami
Szólal-e meg még valaki
Mint nagyon régen metszett

Kőarcok markáns ittlétele –

Szellem és bánat – de
Egytömbnyi vigasz
Hogy túl fog élni mindent
A fegyelem és abban
Minden ami igaz

Reflex5 – Gyevuska

Fotó: Barabás Zsolt

Shakespeare: A vihar – bemutató szerda délután

Az elveszett paradicsom reneszánsza

Amint arról a korábbiakban is hírt adtunk, a marosvásárhelyi Spectrum Színház és a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház William Shakespeare A vihar című regényes vígjátékát mutatja be ezen a héten a vásárhelyi közönségnek. A közös produkció Jánosházy György fordításában és Török Viola rendezésében kerül bemutatásra a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Nagytermében. A közelgő premierrel kapcsolatosan szerda délelőtt tartottak sajtótájékoztatót a Spectrum Színházban, ahol az előadás marosvásárhelyi alkotói fogadták a megjelenteket – kárpátaljai társaik élő bejelentkezését sajnos megghiúsította a gyenge internetes kapcsolat.

Kaáli Nagy Botond

A résztvevőket Török Viola üdvözölte, és elmondta: a beregszászi színészekkel régóta tartják a kapcsolatot, sokszor voltak a Spectrum Színházban vendéglőadások.

– Adódott egy lehetőség a közös munkára, a háború miatt főként Magyarországon tartózkodtak a kárpátaljai színművészek. A közösen színre vitt, bemutatandó előadásunk egy komédiának is nevezett dráma – tulajdonképpen egy tragédia, amely jól végződik. Shakespeare utolsó színművéről van szó, amely a szerző számos, kegyetlenséget felvonultató tragédiája után egy po-

zitiv kicsengésű alkotás: egy vihar kapcsán minden szereplője megtisztul és önmagára talál, megtapasztalja az összetartozás érzését, és a hazatérés reményében az újkezdést fogalmazza meg. Hogy mindez ránk is vonatkozzon, sajátos módon visszük színre: a reneszánsz elveszett paradicsom újjáteremtésével próbáljuk érzékeltetni, hogy vannak értékeink, amelyeket újra értelmezhetünk, és ezáltal egy új világot teremthetünk. Ezúttal a reneszánsz világába röptünk a nézőket – ebben az esetben milánói hercegekről van szó, akik egy szigetre kerülnek. Ez a sziget a korabeli reneszánsz Erdélyben is elképzelhető, hiszen ugyanaz a kultúra, zenei és táncművészet alakult ki Itáliában és nálunk, és ezért Prosperónak, a milánói hercegnek egyáltalán nem tűnik furcsának, ha hall egy erdélyi virágéneket. Ő is elindul haza, hogy újra megteremtse az elveszett paradicsomot: az összetartozás, a Kárpát-medencei magyarokat összekötő közös kultúra fontossága – ez az előadásunk üzenete.

Kelemen László, az előadás zeneszerzője a produkció zenei vonaláról beszélt: – Kevesen tudják, hogy Erdélyben a reneszánsz sokkal szélesebb és mélyrehatóbb volt, mint ahogy elképzeljük. A török hódoltság miatt a nyugati világtól elvágtott Erdélyben a reneszánsz 150 évig tovább tartott. A reneszánsz Erdélyben a vonóhangszerek betörését is jelentette, és ezeket északról kaptuk, az akkoriban szomszédos Lengyelországból. Onnan hozták be ezeket a hangszereket a hozzájuk

tartozó táncokkal együtt. Erdélyben ennek a zenének és táncnak nagyon sok folklorizálódott maradványát találjuk, nemcsak a magyaroknál, hanem a románoknál is. A rendi társadalomban a nemesség és a szabadparasztság táncolta őket, oda is lecsorgott a reneszánsz dallam-és táncvilág. Koreográfus társammal együtt ezeket a folklorizálódott maradványokat beépítettük az előadásba. A zeneszerzői munkán túl – ami például egy vihar zenei megszemélyesítését is jelentette – sok ilyen jellegű zenét találunk az előadásban. Nehéz dolgom volt, mert Török Viola annak idején kollegám volt a kolozsvári zeneakadémián, és számos olyan iránymutatást adott, amelyeket be kellett tartanom. Zenei irányultsága miatt legszívesebben egy operát íratott volna velem, ahol egyfolytában szól a zene – de végül a shakespeare-i szövegnek az őt megillető helye is megkerült.

A továbbiakban az előadásban szereplő színművészek beszéltek röviden saját szerepköreikről. A Prosperót játszó Tatai Sándor elmondta, számára azt megtapasztalni a legfontosabb, hogy milyen csodálatos dolgokat követhetünk el, amikor valami jót próbálunk adni.

– Az ember bejár egy nagyon komplikált életutat, hibákat követ el: Prospero például nem foglalkozik az uralkodással, ami az ő pozíciójában megbocsáthatatlan bűn. Ennek tudható be, hogy kiűzik a hercegségéből, és ő megpróbálja folytatni az életét a szigeten. Karakteréből az is kiviláglik számomra,

hogy mindig rá kell döbenni arra, hogy bármennyire is próbáljuk érvényesíteni az akarunkat, fel kell ismernünk, hogy meddig tart a hatalmunk. Alakításommal a Prospero emberi oldalát próbálom megmutatni.

Kiss Annát Ariel szerepében láthatja a közönség. Mint mondta, Ariel az a szellem, aki Prosperót segíti, az a szellemiség, aki bár nem szabad, folyamatosan erre vágyik.

– Mindnyájan erre vágyunk. Végül Ariel megkapja a szabadságát, ám úgysem lesz szabad. És ez arra is utalhat, hogy bármennyire is törekszik az ember a szabad szellemiségre, nem hagyják a körülmények – nem lehetünk szabad szellemek ebben a földi létben.

Az Alonsót játszó Kárp György hozzátette: karaktere a nápolyi király, aki tevékenyen hozzájárult ahhoz, hogy Prosperót elűzzék Milánóból.

– A karakter lelki megtisztulása az előadás három órája alatt történik meg. Alonso despota, aki Prospero elűzése után Milánót Nápolyhoz csatolja. Az előadás alatt szinte végig úgy tudja, hogy az egyetlen fiát, az örökösét elvesztette – ez hozza meg benne a változást, emiatt tisztul meg. Az előadás végén pedig újra rátalál a fiára és egy új lényre, a fia szerelmére, Mirandára is. A szerep közel áll hozzám, 1969-ben játszottam először császárt, Nérót, azóta vagyok kicsit ceszaromániás. Nagyon sok uralkodót színre vittem azóta, nem idegen számomra ez a szerepkör – mondta a színművész.

A tisztaság szimbóluma, Miranda szerepében színpadra lépő Márton Emőke-Katinka szerint a legnagyobb keresztény erényünk az, hogy képesek vagyunk a megbocsátásra.

– Az előadásban ez beigazolódik: apám, Prospero, kéri és megtalálja a megbocsátást, és az én karakterem is továbbviszi ezt a jellemvonást. Miranda a szó nemes értelmében egy tiszta lelkiüetű, naiv lány, aki még nem találkozott a bűnnel, a gonosszal, nincs viszonyítási alapja a világban történő gonosszággal szemben. Az előadás során azt tudja megmutatni, hogy ez a tisztaság, amelyben született, hogyan mentheti meg az ő és mindannyiunk életét, hogyan él benne a hit és a jószág. A szerelemmel való találkozás pedig még inkább színesíti az értelemvilágát.

A Ferdinánd herceget játszó Pál Humor karakterével kapcsolatosan megemlítette, hogy Ferdinánd idősebb, mint Miranda, ismerős számára a nő mint fogalom. A szerelem csodáját mint varázslatot egy csetintésre éli meg, ám ez nem Prosperótól, hanem Mirandától ered. Szerelem első látásra az övé, és ez olyan erővel hat rá, ami miatt gyönyörű és nemes áldozatot képes hozni. Prospero a varázslaton keresztül próbálja az embereket megrendezni, ám Ferdinándot a mindenki által megélt szerelem csodájának varázslata repíti egy olyan útra, amelyet Mirandával beteljesít – hallottuk a sajtótájékoztatón, amelyen az alkotók azt is elmondták, hogy a közös produkcióként létrejött előadás a tavasz folyamán csak egyszer, a premier alkalmával látható Marosvásárhelyen, ahonnan turnéra indul: április 21-én a buda-

(Folytatás a 6. oldalon)

Táncszínházi vendégjáték Szászrégenben és Marosvásárhelyen

Háromszék Táncegyüttes: Tragédia

Április 24-25-én Szászrégenben és Marosvásárhelyen vendégszerepel a Háromszék Táncegyüttes a Könczei Árpád rendezte Tragédia című táncszínházi előadásával. A Madách műve nyomán készült produkcióról így vall a rendező:

Miért? Miért gondolom, hogy koreográffiát, táncelőadást alkothatunk Madách Tragédiájából? A Madách-szöveg komplexitását, filozofikus drámaiságát a zene-tánc-mozdulat-látvány-film eszköztárral, rövidített szöveggel ki lehet-e fejezni, vagy eleve bukásra ítéljük a darabot a luciferi rideg logika, a tagadás, a mindenben hibát találó érvelés mentén?

Aldous Huxley brit író, költő és filozófus 1931-ben írta legismertebb művét, a Szép új világ (Brave New World) című disztópiát. A regény egy elképzelt távoli jövőben játszódik: tökéletesen megszervezett társadalom, tudományos kasztrendszer, módszeres neveléssel kiirtott szabad akarat, család helyett folyamatos partnercsere szexualitás, a „szóma” nevű tökéletes kábítószerrel elért, elviselhetővé tett szolgaság. 1958-ban, huszonhat évvel a regény 1932-es megjelenése után Huxley Visszatérés a szép új világhoz címmel írt esszé-sorozatában a következőket olvashatjuk: „Az 1931-ben jövedöltek várakozásomnál jóval előbb válnak valóra”. Huxley már rég nincs köztünk, 1963-ban elhunyt, de mi lenne a véleménye jelenünkről?

Huxley tanulmánya vezetett el engem Madách Imre művéhez. Madách 100 évvel Huxley előtt, 1859-60-ban is hasonlóan látta a jövőt. Madách idejében London volt Európa, a világ legfejlettebb társadalma, ipari-gazda-

sági nagyhatalma. De Madách nem a londoni színnel, a saját jelenével fejezte be legismertebb alkotását, hanem továbbgondolta Ádám és Éva jövőjét. A falanszter-, az ür-, az eszkimójelenetek mind borúlátó, az ember bukásának, pusztulásának vízióját előrevetítő jóslatai, disztópiái. Úgy gondolom, ma is érvényesek, jelen idejűek Madách szövegei, amelyeket a táncszínházi drámában használunk „Erősebb lett az ember, mint az Isten” (Fáraó). „Nem kisszerű volt-e a hon fogalma? Most már egész föld a széles haza” (Lucifer). Amire Ádám földhözragadt válaszgondolata: „Egyet bánok csak: a haza fogalmát, Megállt volna az tán, úgy hiszem, Ez új rend közt is.” Igen, most alakul az új rend, a szép új világ, melyben újra előveszik a szép ígéreteket, a nagyszerű jelszavakat: „Egyenlőség, testvériség, szabadság!” A Huxley által megjósolt agyomosással el lehet érni, hogy ezekkel a soha be nem tartott jelszavakkal, fogalmakkal néptömegeket újra akolba, falanszterbe lehessen terelni.

A Tragédia című előadást Madách műve nyomán gondolatébresztőnek szánom. A táncművészet (néptánc, kortárstánc, mozgásművészet) eszközeivel a férfi-nő kapcsolatról, az egyén és tömeg viszonyáról, a hitről, szerelemről, szabadságról, a versenyről, a falanszterletről kérdéseket tesz fel, és megpróbálom a válaszokat is megkeresni. Múlt nélkül nincs jövő, mondja Babits, a jelent látva kimondom: jövő nélkül nincs jövőnk. Ezért küzdünk tovább, és bízva bizzunk!

Az előadás szereposztása a következő: az Úr: Fazakas Tamás; Angyalok kara: Iffíu Boróka, Kocsis Tekla, Kocsis Ünige, Kolcsár

Zonga, Szilágyi Katalin, Vetró Bodoni Flóra; Ádám: Márton Csaba; Éva: Márton Edina-Emőke; Lucifer: Melles Endre; Földanya: Eröss Judit; Catulus: Kiss Adorján; Hippia: Ádám Júlia, Both Eszter; Cluvia: Podholiczky Rebeka Ráhel, Vass Tünde; gladiátorok: Portik Norbert, Szvinyuk Sándor; Péter apostol: Fazakas Levente; Helene: Lukács Réka; Robespierre: Portik Norbert; Saint-Just: Kiss Albert-Adorján; Marquis arisztokrata: Fülöp Zoltán-József; Éva anyja: Lukács Réka; Tudós/falansztervezető: Kocsis Lilla-Tünde; két eszkimó: Pável Hunor-Mihály, Szvinyuk Sándor.

Rabszolgák, kórus, eretnekek, barátok, forradalmárok, polgárok, munkások, diákok, falanszterlakók: Ádám Júlia, Both Eszter, Fazakas Mónika, Gere Gabriella, Kocsis Lilla-Tünde, Lukács Réka, Podholiczky Rebeka Ráhel, Vass Tünde, Vitályos Dorottya, Bakos Ernő, Balla Gergely, Fülöp Zoltán-József, Gere Csaba, Kiss Adorján, Pável Hunor-Mihály, Portik Norbert, Szvinyuk Sándor.

Heveder zenekar: Fazakas Levente, Fazakas Albert, Szilágyi László, Bajna György.

A hangfelvételeken közreműködtek: Arendás Péter, Bajna György, Fazakas Albert, Fazakas Levente, Kertész János, ifj. Koszorus Kálmán, Könczei Árpád, Liber Róbert, Papp István Gázsa, Péter János, Réman Zoltán, Szilágyi László. Utómunka: Kertész Huba.

Dramaturg: Kozma András; koreográfus-asszisztens: Melles Endre; koreográfus-asszisztens, balettmester: Cseke Ágnes; jelmeztervező asszisztens: Csüdöm Eszter; jelmezkészítők: Antal Mónika, Sipos-Ferencz Malvin; kellékkészítő mester: Zayzon Ádám; operatőr: László Barna; művészeti munkatárs, koreográfus: ifj. Zsuráfszky Zoltán Harangozó-díjas; díszlet-, jelmeztervező: Balázs Gyöngyi. Zeneszerző, rendező-koreográfus: Könczei Árpád Harangozó-díjas. Plakátdesign: Kusztoz Attila.

Az előadás 14 éven felülieknek ajánlott, a Háromszék Táncegyüttes hivatalos fenntartója Kovászna Megye Tanácsa. A vendégelőadást a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatja.

A vendégjátékok időpontjai: április 24., hétfő, 19 óra: Szászrégen, Eugen Nicoară Művelődési Ház. Április 25., kedd, 19 óra: Marosvásárhely, a Nemzeti Színház nagyterme.

Jegyek kaphatók a művelődési ház, illetve a Nemzeti Színház jegypénztárában. A marosvásárhelyi előadásra online is lehet belépőt vásárolni a biletmaster.ro honlapon. (KnB.)

Fotók: Kátai József

Az elveszett paradicsom reneszánsza

(Folytatás az 5. oldalról)

pesti József Attila Színházban, április 26-án és 27-én pedig három alkalommal a Kisvárdai Várszínház és Művelődési Központban adják elő.

A marosvásárhelyi bemutatóra április 19-én, szerda este 7 órakor kerül sor a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermében.

Az előadás szereposztása: Prospero: Tatai Sándor, Miranda: Márton Emőke-Katinka, Antonia: Vass Magdolna, Alonso: Kárp György, Sebastienne: Gál Natália, Ferdinánd: Pál Hunor, Gonzalo: Sótér István, Ariel: Szász Anna, Caliban: Ferenczi Attila, Stefano: Szabó Imre, Trinculo: Szilvási Szilárd, Juno: Orosz Ibolya, Ceres: Orosz Melinda, szelle-

mek, szövönök, párkák: Orosz Ibolya, Orosz Melinda, Vass Magdolna, Gál Natália. Zene: Kelemen László; koreográfia: Sikentánc Szilveszter; díszlet: Török Viola; jelmez: Takács Tímea. Fény- és hangtechnika: Incze Róbert; fénytechnika: Fóris Csaba, Fóris Erik; hangtechnika: Szabó Dezső. Rendezte: Török Viola. A produkció időtartama 1 óra 30 perc,

szünet nélkül. Jegyárak – 20 lej: gyerek-, diák- és nyugdíjasjegy, 40 lej: felnőttjegy. Jegyek válthatók a Spectrum Színház jegypénztárában (nyitvatartás hétköznapokon 10 és 13 óra között), a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában (nyitvatartás hétköznapokon 9 és 19 óra között), valamint a helyszínen előadás előtt egy órával.

Reflex5 Nemzetközi Színházi Fesztivál

Erős kezdésnek bizonyult az első modul

Véget ért a Reflex5 Nemzetközi Színházi Fesztivál első „felvonása”, de máris kíváncsian várjuk a másodikat, mely két hónap múlva, május végén kerül megszervezésre. Fontos produciókat láthattunk az első modulon, melyeket közel 1500 néző követett figyelemmel, és a három részre osztott rendezvény ötlete is bevált a vendégek és szervezők szempontjából egyaránt.

Anyagilag nem volt annyira megterhelő az érdeklődők számára ez a rendezvény, mint a korábbiak, és a távolabbról ideutazóknak is kedvező volt a modulokra való felosztás, mert egyszerűbb a fesztiválon való részvétel, ha nem kell túl sok ideig hiányozniuk otthonról – mondta *Bocsárdi László* fesztiváligazgató a rendezvény végén. „Olyan ez, mint a jó dramaturgia. Lezajlott egy erős esemény, de nemcsak a beteljesülés érzésével zárjuk ezeket a sűrű napokat, hanem a folytatásra való várakozással is” – fogalmazott.

Előadások

A program úgy alakult, hogy nagyon különböző előadások kerültek egymás mellé, semmilyen általános témára, gondolatmenetre nem próbált általánosan ráhangolódni a Reflex5 első modulja. A háború, erőszak, szexuális elnyomás borzalmaival láttuk az Andrei Mureșanu Színház *Blasted*-jében, de ha meg-

Rimini Protokoll társulat *Uncanny Valley* című produkciója a színház határait feszegette, amint korábban is láthattuk már ettől a társulattól, ráébresztve a nézőt, hogy a színház egy olyan kommunikációs eszköz, mely valójában nem is feltétlenül az élő emberre, inkább az empátiára épül. Egy humanoid

tudatossággal megszerkesztett, olykor disszónás, de rendkívül karakteres zenét játszik, olyan látványeffektusokkal kísérve, melyek rengeteget hozzáadtak a koncert élményéhez. A zörejekkel való játékaik, a különböző zenei műfajok keverése, légiessen könnyed és harsányan dübörgő zenei párbeszédekéi mindmind hozzájárultak ahhoz, hogy bár nem volt könnyen befogadható, igazi 21. századi produkciónak érezzük a Jü bemutatkozását a Reflexen.

A táncos bulik az előadások és közönségtalálkozók után zajlottak a színház büféjében, ahol végre kiengedhették a gőzt a fellépők, szervezők és nagyközönség egyaránt. *FlaC-LoSSLeSS* (Kusztos Attila), *Barna* (Fazakas Barna), *Tengrila* (Forró Tamás) és *kübb beat* (Kónya-Útó Bence) zenéjére is reggelig táncolt a közönség, így ezek a partik a Reflex Fesztivál sajátos védjegyévé váltak.

Mindhárom külföldről érkező színházi előadás után közönségtalálkozót is tartottak, melyek ugyancsak izgalmas programpontoknak bizonyultak, rengeteg érdeklődőt vonzottak. Lehetőséget kaptunk általuk közelebből is megismerni az alkotókat, és ezáltal is megbizonyosodhattunk

arról, hogy mindhárom előadásnak helye volt a Reflex Nemzetközi Színházi Fesztiválon.

Helyszínek

A rendezvényen túlsúlyban voltak a kistermi produciók, ez az előadásforma az, mely sikerrel veszi fel a harcot a filmmel és a 21. századi médiacsatornák széles kínálatával, a kis terek közvetlensége és intimitása tudja igazán vonzóvá tenni napjainkban is a színházat. Hátránya azonban a kistermi előadásoknak, hogy csak korlátozott számú néző tudja egyszerre megtekinteni ezeket, ezért mindegyik ilyen produkciót több alkalommal is műsorra tűztük a Reflex5 Fesztiválon.

A stúdióelőadások ellensúlyozásaként ugyanakkor egy, a Tamási Áron Színház színpadánál és nézőterénél jóval nagyobb színházi teret is kialakítottunk a Sepsi Arénában a litván Ványa bácsi befogadására, mely új összefüggésbe helyezte Sepsiszentgyörgy közismert épületét, bebizonyítva, hogy a sportesemények és óriáskoncertek mellett komoly művészi igényű színházi produciók számára is alkalmas ez a létesítmény. Közel ötszáz néző fért be az előadásra, és mégis intim tér jellege volt, a színpadra való jó rálátás miatt minden gesztus és hang tökéletesen dekódolható volt a nézőtér legutolsó sorából is. Mindez természetesen a színház és a Sound Studio hangtechnikusainak munkáját is dicséri.

A közönség

Összességében tehát minden szempontból sikeresnek mondható a Reflex5 első modulja, melyet mi sem bizonyít jobban, mint Stefan Kaegi, a berlini Rimini Protokoll társulat vezetőjének kijelentése, miszerint ilyen hangulattal ritkán találkozott egy színházi fesztiválon, Berlinben is kevés olyan hely van, ahol ilyen nyitottságot tapasztalt volna, és ahol hajnali négy órakor így mulatna a művészetkedvelő közönség. A Reflex Fesztivál közönségéről Indrė Patkauskaitė, a litván társulat színésznője úgy nyilatkozott, hogy bár sokat turnéztak már a Ványa bácsival, és az otthoni közönségük előtt is többször játszottak, alig találkoztak még ilyen érdeklődő közönséggel, mely ennyire aktívan és jól reagált volna az előadás minden apró rezdülésére. Mindez azt bizonyítja, hogy olyan szintre tudott emelkedni a sepsiszentgyörgyi közönség színházi igénye, mely európai mércével mérve is ritkaságnak számít.

Ványa bácsi

vizsgáljuk, hogy a járvány-háború-gazdasági válság és más hasonló események mennyi szörnyűséget hoznak elénk a mindennapokban, megállapíthatjuk, hogy az ennél kíméletesebb felrészésnek talán nincs is értelme. Léleksimogató volt az M Studio Mozgásház Fren Ák által rendezett *romeo@julia.com* című Shakespeare-feldolgozása, mely a társulat többi produkciójához hasonlóan inkább az érzékeinkre hatott, mint az értelmünkre – impulzusokat, benyomásokat közvetítve. A Vilniusi Kis Színház Tomi Janežič szlovén rendező által színre vitt *Ványa bácsija* egy klasszikus szöveg alapján készült, de rendkívül friss, mai előadás volt, mely a szakmabelieket és nagyközönséget egyaránt meg tudta érinteni. A játékos kiszólások, kikacsintások ugyanúgy jellemezték a produkciót, mint a mély átélések, voltak benne harsány tömegjelenetek és nagy színházi csendek, pörgés és visszafogottság, naturalizmus és abszurd, groteszk és álomszerűen légius jelenetek egyaránt. A berlini

robot színpadra állítása által az ember és a gép egymáshoz való viszonyát, egymásra gyakorolt hatását próbálták körüljárni az alkotók ebben a produkcióban. A Zakopane-i Witkacy Színház Sławomir Mrożek rádiójátéka nyomán készült *A mészárszék* című alkotása tradicionális színházi nyelvet beszélő előadás volt, de rendkívüli tudatosság jellemezte, és tökéletesen tükrözte a lengyel színházművészet sajátos teatralitását. A művészet általános értelmét és az emberi szabadság kérdését feszegetve azt érzékeltette, hogy milyen kevés esélye van a művészetnek a világban terjedő erőszak ellensúlyozására, hogy milyen egyszerű névtelen tömeggé változtatni bennünket.

Kísérőprogramok

Többféle nyitókoncertje volt már a Reflex Fesztiválnak, de talán egyiket sem éreztük annyira találónak, a rendezvény jellegéhez illelőnek, mint amilyen a Jü zenekar produkciója volt. A Magyarországról érkezett trió komoly

Blasted

Fotó: Barabás Zsolt

Fűfaág és gyöngyvirág

Születésnap beszélgetés a 70 éves Nagy Irén tanárral, költővel, prózáiróval

Székely Ferenc

– Nyikómalomfalván születél, Tamási Áron és Farkas Árpád szülőföldjén. Hogyan emlékszel az otthoni évekre; eljutott-e hozzád is az a „mitikus keleti szél”, amire Farkas Árpád is utalt?

– Valóban Tamási Áron és Farkas Árpád szülőföldjén születtem, a varázslatos Nyikómentén. Nyikómalomfalvát legtömörebben így jellemezhetnénk: kicsi falu, nagy akarátú

emberekkel. Erős, életképes közösség él itt, amelyik mindig, mindenben felül akarja múlni önmagát, nem riad meg a kihívásoktól, a kemény munkától, a sokféle megpróbáltatástól. És hogy a haladás, a fejlődés képlete éppen ez, arról meggyőződhet bárki, ha érdeklődéssel végigmegy a falu utcáin. Hagyománytisztelő földműves családból származom, amely megszenvedte a kor mindenféle megpróbáltatását, nehézségét: háború, fogság, kulák beszolgáltatások, erőszakos

kollektivizálás. De mindvégig talpon maradt, ahogy a falu népe is, mindenféle viszontagságot átvészelve, legyőzve. Egyik példa: a 2005-ös tragikus, emberéleteket is követelő nagy árvíz. Elszántsággal, összefogással sikerült nem csupán újjáépíteni a részben lerombolt falut, hanem annál is szebbé varázsolni, mint amilyen azelőtt volt.

– Milyen volt az oktatás, a székely közösség diktálta értékrend, a hagyományok ápolása a faluban?

– Az elemi szülőfalumban végeztem, ötödik osztálytól nyolcadikig a székelyszentléleki iskolába jártam. Nyikómalomfalván, az iskolában folyó tevékenységet – emlékeim szerint – a szigorúság, a fegyelem és a rend jellemezte. Valószínű, hogy ezt láttuk nagyobb társainktól, ezt vittük tovább. Szerencsésnek mondhatom magam, hogy abban az időszakban voltam diák, amikor a falut két igazi iránymutató személyiség nevelte, tanította emberségre, hagyománytiszteltre, igazi értékfelismerésre. Hajdó Istvánról, a későbbi gyergyószentmiklósi főesperesről, az „arany-szájú” Pista atyáról van szó és Pap Ferenc tanítóról. Utóbbi igazi népnevelő, ezermester (Folytatás a 8. oldalon)

Fűzfaág és gyöngyvirág

(Folytatás a 7. oldalról)

és híres székelykapu-faragó volt, aki a szülőföld, a hit és az összetartás erejébe vetett töretlen bizalommal egyengette az utat előttünk. A munkájuk nyomán vált általánossá a faluban a székely népviselet mind a gyermekek, mind a felnőttek körében. Ezt ma is nagy becsben tartja mindenki, mert a székely ruha nem csupán egy ünnepi öltözet, hanem valódi jelkép, ami viselőjének tartást, önbecsülést kölcsönöz, és ugyanezt a hozzáállást meg is követeli mindenkitől, amikor magára ölti. A faluban szinte szakadatlanul folyt a kultúrunka. A tanító bácsi és felesége, Pap Eszter tanító néni értékes és érdekes műsorokat, színdarabot, táncot, irodalmi összeállítást tanított a fiataloknak, de komoly felnőtt- és gyermekénekkar működött már abban az időben is, amely sok helyen vendégszerepelt.

– 1968-ban felvételiztél a székelyudvarhelyi tanítóképzőbe. Milyen volt Udvarhely szellemisége a '70-es évek elején?

– A tanítóképző, az akkori Pedagógiai Líceum, abban az időben nagy népszerűségnek örvendett, nehezen lehetett bejutni; általában 4-5 felvételiző jelentkezett egy helyre. A mi évfolyamunk 28 tanulója – lakhelyét tekintve – lefedte szinte az összes magyarlakta vidéket Erdély területén. Az osztály nagy része bentlakó volt, összetartó közösséggé formálódott. Az én helyzetem kissé más volt: Nyikómalomfalváról ingáztam, ami az akkori közlekedési lehetőségek közepette nem volt egyszerű. Reggel indultam otthonról az 5 órás busszal, amelyik Etédre jött, és bizony gyakran késett, nem is keveset, és voltak olyan napok, minden héten, amikor csak a késő esti járással mehettek haza, hiszen délelőtt és délután tanórák, pedagógiai gyakorlatok vagy másféle programok voltak, esténként színházba, koncertre és más előadásokra jártunk (a pedásoknak kötelező volt bérletet váltani a szimfonikus hangversenyekre). Udvarhelyen komoly kulturális élet zajlott, szinte egymást érték a kiállítások, színházi előadások, irodalmi estek, különféle versenyek, filmvetítések. Méltán nevezték Udvarhelyt iskolavárosnak, illetve a régió kulturális központjának. A tanítóképzőnek akkoriban kiváló énekkara volt – csak jó hangú, zenei hallással rendelkező diákokat engedtek át a felvételi vizsgán. Még a televízióban is szerepeltünk, ami abban az időben nagy dolog volt...

– Mikor végeztél, hová kaptad a kinevezést? Meséld a kezdésről.

– A képző befejezése után Eger-székre, a mindössze 36, nagy területen szétszórta házból álló, Úz-völgyi kis csángó faluba kerültem. Egy évet tanítottam az egyetlen összevont osztállyal működő iskolában, ahová 16 tanuló járt. Volt, aki hat kilométerrel is... Különleges, ritka szépségű helyen található ez a kis település, ide nem ért el a kollektívizálás; az emberek főként állattenyésztéssel foglalkoztak, amihez nagyon értettek. Egy csodálatos évet töltöttem itt, egyszerű, erős hitű, tisztelt megadó emberek között, ahol a gyermekek valóban szerették az iskolát, hiszen ez volt az egyetlen dolog, ami összekötötte őket a világgal, a havonta egyszer, a csíkszentgyörgyi plébános által megtartott szentmise mellett. Akadt bőven nehézség is: nem volt villanyáram és semmiféle közlekedés, csupán a csónódi eltérőtől a „tejesautóval” vagy a Csíkszentsimonba rönköket szállító teherautókkal lehetett eljutni a „lenti” emberek közé. És ide, a vi-

lágától elzárt, félreeső kis településre is elértek a rendszer „hosszú csápjai”, itt is találtak okot és ürügyet, hogy kihallgassák, vallassák és zaklassák az embereket...

– De eljött 1974, amikor beiratkoztál a marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskola román-magyar szakára. Mi készítetted a döntésre?

– Bár szerettem a kis csángó falut, az örökös nyugtalanság hajtott, az önmagammal szembeni megfelelés kényszere: képes vagyok-e, meg tudom-e oldani a felvételt? A szüleim is aggódtak, hogy ott élek egyedül a hegyek között, szeretnék volna, hogy a szülőfalumhoz közelebb kerüljek. Én inkább a felvételi vizsgát választottam, így kerültem 1974-ben a marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskolára, ahol a mi évfolyamunk volt az első a román-magyar szakon, amely négyéves képzést kapott. Szellemi értelemben számomra Marosvásárhelyen nyílt meg a világ. A tanulás mellett jutott bőven idő kulturális élményekkel is gazdagodni... Akkoriban olyan nem létezett, hogy valamelyik fontos eseményen ne lenne telt ház, ellenkezőleg: nagyon nehéz volt jegyet szerezni. Nekünk, egyetemistáknak bevett szokásunk volt: ha valamilyen előadást feltétlenül meg szeretnénk volna nézni, annak a kezdeté előtt a bejáratú kassza mellett álltunk türelmesen, és ha valaki nem érkezett meg, annak a helyét megkaphattuk. Így nézhettem meg Csajkovszkij *Hattyúk tava* csodálatos balettelőadását. Számtalan alkalommal ültünk a „kakasülő” lépcsőin. A marosvásárhelyi filharmonia főpróbáját vasárnap délelőttönként tartotta a Kultúrpalotában, közönség előtt. Ez a főpróba, amelyen a nézők zöme egyetemista és diák volt, számomra is kihagyhatatlan vasárnapi programmá vált – valóságos zenei terápiává, ami az előtte való hét minden fáradtságát, kimerültségét feloldotta, és így újult erővel, szellemileg felfrissülve kezdhettem el a következőt.

– Eltelt a négy év, és következett a kihelyezés... Miért pont Csíkszentdomokost választottad?

– 1978 táján nagyon erős volt a tendencia, hogy a magyar anyanyelvű végzősöket román régiókba helyezték ki. A férjem (1977-ben házasodtunk össze), aki egy évvel előttem végzett a fizika-kémia szakon, már Moldvában volt, egy Bákó megyei faluba kapta a kihelyezést. Nagyon fontos volt számunkra, hogy én valahol magyarok lakta vidéken kapjak egy helyet, hogy később – családjegyesítés indoklással – ő is áttelepüljön. Akkor a kihelyezés országos szintű volt, rádión keresztül, és médiasorrendben történt. Hargita megyében csupán három, általunk választható tanári állás volt meghirdetve: Csíkszentdomokoson, Remetén és Varságon. Szerencsére sikerült a csíkszentdomokosi helyet elfoglalnom, majd nehézkes és költséges utánajárás nyomán a tanév közepétől, 1979. január elsejétől a férjem is a domokosi iskolában kezdte tanítani a fizikát és a technikai tantárgyakat.

– Mit jelentett román nyelvet tanítani egy szintista magyar közösségben?

– Emberpróbáló feladat volt... A legnagyobb nehézség abból adódott, hogy a gyermekek a tanórán kívül nem hallottak román beszédet. És az ötödik osztálytól anyanyelvi szinten, a román anyanyelvű iskolák programja szerint kellett a román nyelvet tanítani. Itt óriási szakadék keletkezett a gyermekek tudása és a program elvárásai között. Egy ötödikes magyar vagy akár más anyanyelvű

tanulótól, aki aligha tud románul pár egyszerű mondatot megfogalmazni, elvárni, hogy megértse például Creangă fokozottan népies nyelvezetét vagy más komplex román szöveget, mondhatni lehetetlen. És innentől kezdve a gyermekek képességeiket messze felülmúló feladatokkal szembesültek. Ha nagy nehézségek árán meg is tanultak valamennyit ezekből a népies kifejezésekből, szavakból, azt nem tudták felhasználni a vizsgákon kívül sehol. Egy nyelvet, főként, ha iskolás korú gyermekekről van szó, jókedvvel, szórakoztató, játékos gyakorlatokkal lehetne előbb megkedveltetni, és utána megtanítani, nem pedig kényszerítve, a rossz jegyekből való félelemben, és az esetlegesen sikertelen vizsga réme által fenyegetve.

– Mi a legjobb módszer a román, vagy bármilyen nyelv elsajátításához?

– A román nyelv vagy bármilyen más nyelv elsajátításához a legjobb módszer az élő beszéd, a kommunikáció. Egy nyelvet csak beszélve lehet megtanulni, főként, ha gyerekekről van szó. Voltak próbálkozásaink ez irányban is. Például a *Ma gyermek, holnap felnőtt* című, a kolozsvári Etnokulturális Kisebbségek Forrásközpontja által is támogatott projekt. Itt egy testvériskolai kapcsolatról volt szó, a csíkszentdomokosi Márton Áron Általános Iskola és a Ștefănești-i (Botoșani megye) Elméleti Líceum között, amely 2002 augusztusában vette kezdetét egy agaftoni (Botoșani megye) közös baráti táborozással. A program három éve alatt kölcsönös látogatásokat, közös kulturális, művészi és sporttevékenységeket szerveztünk, de a legsikeresebbnek a közösen kiadott *Rădăcini* – *Gyökerek* című, kétnyelvű folyóiratot tartom, amelyben a két iskola tanulóinak és tanárainak írásait közöltük román és magyar nyelven. A találkozások három éve alatt barátságok születtek a tanulókkal és a szülők között, és később is, miután a gyerekek elkerültek az iskolákból, tartották a kapcsolatot. Nagyszerű lecke volt ez a tanulóknak a tolerancia, a máság elfogadása és a kölcsönös tisztelet elsajátításában. De a legfontosabb, amit a projekt megírásánál tűztünk ki célul, konkrétan az, hogy a szülők, vakációk alatt, hosszabb időre elengedjék a más nyelvű barátaikhoz a gyerekeiket, nem valósult meg. Pedig a régi időkben is működött az ismerős családok közötti, meghatározott időre szóló „gyerekcseré” nyelvtanulási célból, és most is működhetne ez a hatékony nyelvtanulási módszer, ha lenne rá akarat.

– Meséld a családról is...

– A családom mindössze három tagot számlált. A lányunk, Réka 1980-ban született, és a csíkszeredai Márton Áron Főgimnáziumban, majd a nagyszebeni Lucian Blaga Egyetemen végzett, tanulmányainak a befejezése után a férjével, Rajmondal Gyergyószentmiklóson él, és ott is dolgozik. A férjem, Nagy Árpád a Kovászna megyei Középpajtán született, és bár több mint negyven évet élt és dolgozott Csíkszentdomokoson, szíve-lelke ott

maradt a szülőfalujában, ahol minden szabadidejét töltötte... A nyári vakációk idején mindvégig a szülei mellett gazdálkodott, és Középpajtán halt meg 2021 szeptemberében, a szüleitől örökölt házban.

– 1990-ben kezdődött az irodalmi pályád.

– Az első, nyomtatásban megjelent írásom a *Marasztaló* című vers volt, amit a Hargita Népe közölt 1990-ben. Nagy figyelemmel és lelkesedéssel követtem a forradalom kimenetelét és az azt követő változásokat, nem hittem azelőtt, hogy mindez megtörténhet. Ez a lelkesedés adta a lendületet, hogy tollat vegyek a kezembe, és írni kezdjek. A vers azokhoz szólt, akik – miután megnyíltak a határok – nagy számban hagyták el szülőföldjüket, és elindultak nyugat felé, a jobb élet reményében. Alap gondolata: elhagyni egy bizonytalan jövőért azt a szülőföldet, ami biztonságot ad, és felváltani valamilyen ismeretlen sorsra mindazt, ami az embert emberré teszi, fájdalmas veszteség annak is, aki elmegy, és annak is, aki marad. Visszhangjáról azt tudom mondani, hogy szavalták akkoriban is, amikor megjelent, és szavallják különböző rendezvényeken ma is.

– Nem sokkal később jött a „váltás”, azaz prózai alkotásod jelent meg a *Látóban*.

– 1992-ben a *Látóban* volt egy novellapályázata, erre küldtem be első prózai írásomat, a *Szimfónia* című novellát, amely – óriási meglepetésemre – első díjat nyert. A novella édesapám kevés híján négy évig tartó orosz fogságának az elbeszélése a főszereplő által, ízes-dalamos, erőteljes nyikómalomfalvi tájszólásban. A novella szövege szokatlan formában, egy klasszikus zenemű, a szimfónia egymást követő tételei szerint tagolódik öt részre, és a mondatok megszerkesztése, valamint a gyakori ismétlések segítségével próbáltam a szövegbe egyfajta lüktetést bevinni, amelyik követi az elbeszélő lelkiállapotának hullámzását a legmélyebb halálfélelemtől egészen a szabadulás örömeinek eksztázisáig. Innen adódik a novella címe is: *Szimfónia*.

– Nem sokkal ezután jött a *Védtelesenül*, szintén a *Látóban*...

– A *Védtelesenül* című, kétrészes elbeszélés 1944 őszén, egy félkatonai szervezet, a magukat „voluntároknak” nevező Mánium-gárdistáknak a csíkszentdomokosi és szárazajtai védtelesen emberek ellen elkövetett atrocitásait, gyűlölettől fűtött bosszúhadjáratát írja le. A *Csíkszentdomokosi krónika és Szárazajtai krónika* alcímű viselő írások 11-11 képben, emberközelből mutatják be az azokon a tragikus napokon történeteket. Az írás a túlélők, a szemtanúk, az áldozatok családtagjai és leszármazottai által elbeszélteken alapszik, emiatt nagyon személyes hangvételű és érzelmileg túlfűtött minden sora. Nem kutatásokról, hanem személyes visszaemlékezésekre támaszkodnak a történetek, és a visszajelzések szerint az olvasókat is az érintette meg leginkább, hogy a leírások elsősorban nem tárgyilagosak, hanem fokozottan személyes hangvételűek, ennek következtében érzelmelemmel telítettek. Az akkori eseményekkel kapcsolatosan alapos, szakszerű kutatómunka is folyt, és ezek a kutatások minden lényeges ponton alátámasztják a megkérdezettek elmondásait, így tehát, ami az elbeszélésekre alapozva bemutatásra került, megfelel a valóságnak.

– 2015-ben jelent meg a *székelyudvarhelyi Erdélyi Gondolat Könyvkiadónál a Hová lett az Erdő? című köteted*.

– A *Hová lett az Erdő?* című meseregény arra a mérhetetlen, már-

már visszafordíthatatlan pusztításra szeretné felhívni a figyelmet – két ártatlan özgida, Cimba és Zenge történetével –, amely ma már szemmel látható a dombokon, hegyoldalokon, mindenfelé: az eltékozolt, nem olyan régen még ragyogóan szép erdők sötétül és egyre táguló helyére. A kötet a kis állatok szemén át látatja meg a végtelenül nagy veszteséget, amit nem pótolhat és nem helyettesíthet már soha semmi... Az erdő iránti tisztelet, odafigyelés kifejezése a cél, annak a kihangsúlyozása, hogy az erdő mennyire fontos része a világnak, az életnek.

– Milyen köteteid láttak még napvilágot?

– *Mégis* (versek, 1993); *Védtelesenül* (novellák, 1998); *Vételek dalol sok ezüst madárka* (gyermekversek, 2009); *Nyikó menti hajnalok* (versek, 2013); *Transzilván elégia* (költemény, 2014). Minden kötet a székelyudvarhelyi Erdélyi Gondolat Könyvkiadó gondozásában jelent meg.

– Mit cipelsz magaddal gyermekkori éveidből?

– A legelső gyermekkori emlékem, amikor háromévesen, a mezőn elvágtam a lábam egy kapával, aminek a helye még most is látszik. Mintha valamilyen „vérszerződést” köttem volna a szülőfölddel, hogy soha el ne felejtssem, honnan származom. Mások elbeszéléséből tudom: már két-három hónaposan a földjeinket jártam, egy hintőbölcsőben (ez egy vászonból készült kis bölcsőféle) vittek magukkal a szüleim, mert a mezei munka nem várhatott, a kaszálást, kapálást, szénatarakást, aratást időben el kellett végezni. Innen ered, gondolom, a későbbi rajongásom a mezők, rétek, a nagy, nyitott, tágas terek iránt. Később, nagyobb gyermekként, mikor csak tehettam, a mezőkön, réteken kószáltam, és ott egymagamban voltam a legboldogabb. Amikor érkeztek a testvéreim (két öcsém született), otthon kellett maradnom pesztrának, és mindhármunkat a favágócsutakon üldögelő, szivarát szívó idős nagyapám tartott szemmel. Nagyot változtak a dolgok a kollektívizálás kezdetétől; a fenyegettség érzése, a „fekete autó” réme gyermekként örökre belevésődött az emlékezetünkbe. De az idő nem állt meg, iskolába jártunk, édesapám a kollektívben fogatoskodott a két szép lovával, édesanyám cérnagyári munkás lett, három váltásban dolgozott a székelyudvarhelyi gyárban. Számos emlékem édesapám „felcseri” dolgaihoz kötődik: az orosz fogsága idején egy orvos mellé beosztva, és ott tanulta el a „szakmát”, hogy bármikor, bármilyen bajban elsősegélyt tudjon nyújtani. Akármilyen gond volt a faluban, baleset, verekedés, betegség, először hozzánk jöttek az emberek, akár éjjel volt, akár nappal. Visszatérve önmagamra, soha nem voltam könnyen barátkozó, társaságkedvelő gyermek, sem afféle fegyelmezett „tanár kedvence”. Inkább a problémás diákok közé tartoztam amiatt, hogy órákon gyakran elkalandozott a figyelmem, és sokszor fogalmam sem volt arról, amikor megkérdeztek, hogy éppen miről is van szó. Soha nem az érdekelt sem otthon, sem az iskolában, amit elvártak volna tőlem, emiatt elég sok szidást, bírálatot és megrovást kaptam, de mindent egybevetve, biztosan állíthatom: gyermekkori éveimet (mint ahogy nyilvánvalóan mások sem), el nem cserélném senki mással ezen a világon.

– Mit üzensz a mai fiataloknak?

– A mai, anyagi javakért folyó versennyé vált világban szinte minden megszerezhető, pótolható, egyedül az elvesztegetett idő nem...

Az ősi birtok őrzői

Egy mezőgazdasági témájú, uniós pályázati lehetőségekről szóló tanácskozást követően beszéltek meg a ma Székelykálban élő Szaniszló Ferencel, hogy riportot készítsünk a lovas farmról. Akkor még csak annyit tudtam a Szaniszló családról, hogy lovakat tartanak tájkarbantartás és lovaglás céljából, és mintegy 70 hektáron gazdálkodnak, ami nem egyszerű dolog, mai szóhasználatlaltal élve: megfelelő logisztikát igényel.

Antalfi Imola

Egy szombati napon, kellemesen hűvös tavaszi időben mentem el Kálba, a család birtokára. Már a kapuból észrevettem a lovakat és az istállókat, a lovasok kissé távolabb gyakoroltak a lovasoktatók vezetésével. Néha a tűz körül melegedtek. Hétfévenként fiatalok járnak ide lovagolni, látszott, hogy összeszokott a társaság.

A domboldalban lovasíjászpályán akad meg a tekintetem, nem messze jurtát pillantok meg. Vágtató lovasra figyelek fel, mint kiderül, a nagyernyei György Mátyás tartja így formában magát. Matyi Chilos Commodus versenylovával tavaly a Székely Vágta második helyezette volt, a budapesti Nemzeti Vágta előfutámban első, a középfutamban második helyen végzett. Az idei vágta is készül, igaz, a lova még pihenőn van Magyarországon.

Váltunk pár szót, majd beülünk a házigazda kisebb terepjárójába, hogy bejárjuk a birtokot, vagy legalábbis annak egy részét. Különleges hangulata van a szelíd dombokkal övezett, egykori székelykál gyümölcstermesztő farmnak, amelyet a volt tulajdonos leszármazottjai visszaigényeltek. A terület korábban az 1936-ban elhunyt Kaáli-Nagy Árpád, Maros-Torda vármegye főszolgabírójának ötszáz holdas birtokához tartozott. A Kaáli-Nagy család megszervezte a háborút,

a visszavonuló német csapatok felgyújtották a kúriát, a kommunizmusban pedig kisemmizték őket. 1949-ben telepítették ki a családot, arra kényszerítve őket, hogy mindent hátrahagyjanak. Szaniszló Ferenc tősgyökeres nagybányai, sikeres műépítész (Nagybányán a megyei könyvtárra kiírt pályázat nyertes tervezője), kozmetikus felesége, Mária-Borbála Kaáli-Nagy leány, Kaáli-Nagy Árpád unokája. Mindketten nyugdíjasok.

– A rendszerváltás után, amit lehetett, visszaigényeltünk. 110 hektár földből a családi elosztás után, és azzal együtt, amit még a faluban felvásároltunk, 70 hektár a mi területünk – mondja Szaniszló Ferenc. Jelenleg 25 hektáron van gyümölcsösük: 19 hektáron alma, hatan szilva terem. A gyümölcsös előregedett, legalább 40-45 éves, a fák nagy része beteg, a terméshozam is ehhez mérhető. Fialítani nem igazán sikerült, egy hektár gyümölcsös telepítése ugyanis körülbelül 15 ezer euróba kerül. A permetezés költségei is tetemes összegre rúgnak, ezenkívül metszeni is kell (ezt Pro Economica-pályázatból vett síkfalmetsző géppel végzik). A termést megfelelő körülmények között (hőmérséklet, páratartalom) kell tárolni, és az értékesítés sem egyszerű. Mindez a jelenlegi piaci versenyben (amikor az üzletekben található drágább, de tetszetősebb importgyümölcsöt választja a vásárló a hazai helyett, akkor is, ha a külföldi erősen vegykezelt) komoly gondot jelent. Akárcsak a munkaerőhiány.

– Minden évben az uniós földalapú támogatásra a Nagyernyei Polgármesteri Hivatal, illetve Váradi-Szöcs Levente mérnök úr segítségével benyújtottuk az igénylésünket. A támogatásnak azonban feltétele a terület karbantartása. Ezt állattartással próbáltuk megoldani, egy időben juhokat tartottunk, majd lovakkal kezdtünk el komolyabban foglalkozni. Ahogy apadt a juhok létszáma, úgy gyarapodott a lóállomány. Ma már csak lova-

A Kaáli-Nagy család címere

Fotó: Antalfi Imola

ink vannak. A csikókkal együtt 24 lovat tartunk, ezek közül 14 alkalmas lovaglásra, ami egyébként egy kiegészítő és önfenntartó tevékenység.

Egy percig sem gondoltak arra, hogy eladják a birtokot

A fentiek után egyértelmű, hogy a fenntartás nem az egyetlen ok, amiért Kaáli-Nagy Mária-Borbála és férje a birtokhoz ragaszkodik, fontos számukra az ősök hagyatékának a tisztelete és megtartása is. Időközben sikerült létrehozni a romos gépjárató műhelyből egy igen otthonos, izlésesen be-

rendezett házat. Bár a Szaniszló házaspárnak Nagybányán szép háza van, és a várostól 25 kilométerre egy hektár gyümölcsös is vásároltak fiatalabb korukban, mindent otthagytak, és nekifogtak gazdálkodni a Székelykálban visszaszolgáltatót ősi birtokon. Két gyermekük van, ikrek (leány és fiú): a leányuk tájépítész, Kolozsváron szerzett diplomát, Magyarországon él és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamaránál dolgozik (két gyerek édesanyja). A fiuk szintén műépítész, a Budapesti Műegyetemen szerzett diplomát (négy gyerek édesapja), jelenleg Németországban él a családjával. Induláskor az akkor huszoneves, frissen egyetemet végzett fiatalok voltak az úttörők, ők vállalták, hogy Kálba jönnek, és rendezik a gyümölcsösöt, értékesítik a termést. Egy évig vitték a gazdaságot nagy lendülettel, aztán mégis úgy döntöttek, hogy a szakmájukban helyezkednek el, így a szülők folytatták a gazdálkodást a káli birtokon.

– Nem volt könnyű hatvanévesen, városiként elkezdni. Eleinte kéthetente ingáztunk Nagybánya és Kál között, Marosvásárhelyen laktunk édesanyámnál, a munkagépeket bérből tartottuk egy ismerős-nél. Reggel 7 után kezdődik itt az élet, és este sötétedéskor ér véget, sem ünnepek, sem szabadnapok nincsenek, hiszen a jószágot el kell látni, és ha nem kerül munkaerő, mi magunk gondoskodunk a 24 lóról. Könyvekből és szakemberektől sokat tanultunk a gyümölcs-termesztésről és az állattartásról. Könnyen el lehetett volna adni a birtokot, de egy percig sem gondoltunk erre. A nagyszüleim és a szüleim nagyon sok megpróbáltatáson és megaláztatáson mentek keresztül az évek hosszú során, nem az égből pottyant az ölkébe minden, keményen megdolgoztak azért, ami most itt van. Kiskoromtól a munkára neveltek, megtanultam, hogy mindenért meg kell küzdeni az életben. Tíz évig pereskedtünk, amíg visszaszolgáltatták a családom elköszött birtokát. Fel sem fogtuk, mekkora, csak azt tudtuk, hogy nem hagyhatjuk kárba veszni, hiszen ez az őseim földje, és ami az övék volt, a sors kegyességéből most a miénk. Hisszük, hogy van értelme a küzdelemünknek, és hisszük, hogy a gyermekeink és az unokáink is így érzik, és továbbviszik azt, amit mi itt elkezdtünk – mondja Kaáli-Nagy Mária-Borbála. Szavait férje egészíti ki: – Az embert az tartja életben, ha vannak kihívások, és ezeknek meg tud felelni.

Abban maradtunk, hogy nyáron még vízszaterek megcsodálni a ház körüli gyönyörű virágokertet, a gyarapodó gazdaságot. Ha hamarabb nem is, de augusztus 13-án bizonyosan, amikor is Kaáli-Nagy családi találkozó lesz Székelykálban, az ősi birtokon. Az együttléte minden családtagot várnak a történelem viszontagságaiban megszakadt rokoni kapcsolatok felélesztésére és ápolására.

Szaniszló Ferenc

Kaáli-Nagy Borbála

Fotó: Szaniszló Ferenc

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1045.

Egy húsvéti öntözőversikét idézünk a rejtvény főszereplőiben.

1	REPEDÉS	RÉG ÉLT ELŐD ... ERWIN KISCH	NÉMET BETŰ	RANGJELZŐ ELŐTAG	MÁSİK NEVÉN
E					A
LÁNGOL MUZSIKÁL		FELSŐ TÁRSADALMI RÉTEG TASZÍT			
2	M	ERŐSS ... ALPINISTA ISKOLAI NAGY JEGY	ATTÓL KEZDVE! ÉGTÁJ		
CZUCZOR GERGELY ÁLNEVE		A SZÉPNEM BANK-BETÉTI	ELME SZINTÉN		
... LOLLO-BRIGIDA		APRÓ ZAMAT		SEMÉLY-NEVMÁS CIN	
SZÁRÍTOTT FŰ KENYERET VÁG		SZÉTHULLAT VÁRPALOTA RÉSZÉ			
		ZOKOG KIPLING EGYIK KÍGYÓJA	FÉRFI SORSA ... (JÓKAI) TOLD A KÖZEPÉN!		
AZ ARZÉN VEGYJELE KALIBER		MEGÁTALKODOTT TÖRLŐGUMI		GRAMM (RÖV.) FOLYADÉK	
	TESZ-VESZ ARABI			SKÁLA-HANG HARAPÓ	
... SÁMUEL (MAGYAR KIRÁLY)		HATBÓL KETTŐ! JUTTAT	HÍM LÓ RÖVID KÖSZÖNÉS		
PÓTMAMA RANGJELZŐ ELŐTAG		AZ EGYIK SZÜLŐ LEVEGŐ (ANGOL)		BELÁTI TESTFEL-ÉPÍTÉS	
	KRÉTAI HEGY NÉMET VÁROS		ÖZÖNLIK SZAMOAI PÉNZ		
A NITROGÉN ÉS A KRIPTON VEGYJELE		IGEKÉPZŐ LOTH ... (SZÍNÉSZNŐ)	EBLAK FINOM TENGERI HAL		... KIS MÁLAC (A. CHRISTIE REGÉNYE)
NÖVÉNY RÉSZÉ		AKTA TOJÁS (NÉMET)	SZIKLA-DARAB GYÁRKAPU!		
ÁTKAROL		CSÜNGET LITER (RÖV.)			
L. N. J.	Z				?

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

ÁPRILISI ÉVFORDULÓK (2.)

1	2	3	4	E	5	6	7	8	9
10					11				
12	13	14	15	16		17		18	19
20					21				22
23				24		25		26	Y
27			28		29		30		31
32									32
33		34			35			36	
37	38			39	40			41	Ö
Y		42		43				44	45
46	47			48			49		
50	R			M			V	51	Y

VÍZSZINTES: 1. Feltaláló, német származású mérnök, 200 éve született (Wilhelm). 7. Ábrázat. 10. Szökő. 11. Korai gyümölcsös terület. 12. Német báró, vegyész, 150 éve halt meg (Justus von). 17. Női név (aug. 18.). 19. Libahang. 20. Német város. 21. Lila virágú, olajat adó növény. 22. Csuk és ... (Gajdar). 23. Okirat. 24. Pascal (röv.). 25. Keresztül. 26. ... Derek (színész). 27. Toi et ... (Géraldy). 28. Fed, borít. 30. Afganisztáni harcos. 33. Rangjelző előtag. 34. Elég (latin). 35. Habzó ital (nép.). 36. Szintén ne. 37. Isztambuli negyed. 39. Fenyegetéssel kér. 42. Az arany ... (Sztöev regénye). 43. Francia folyó. 44. E helyen. 46. Női név (júl. 16.). 48. Rejtjelez. 49. Nobel-díjas vegyész (György). 50. Orosz zeneszerző, 150 éve született (Sergej). 51. Piarista tanár, MTA lev. tag, 150 éve halt meg (Márton).

FÜGGŐLEGES: 1. Halkan mond. 2. Határrag. 3. Az öt tó egyike. 4. Malomkezelő. 5. Német női név. 6. Belgyumi város. 7. Partszakasz! 8. Monda. 9. Tábormok, miniszter, 150 éve született (Károly, gróf). 12. Ráskai ..., kódexmásoló apáca. 13. Tanintézet. 14. Felnttek iskolai tagozata. 15. Angol légitársaság (röv.). 16. Izomkötő. 18. Azon a helyen. 21. Madagaskári félmajom. 22. Csatár öröme, kapus bánata. 24. Lókörom. 26. Főnemesi cím. 27. Hadvezér, végvári kapitány, 450 éve halt meg (Bálint). 28. Magyar város. 29. Pest megyei város lakója. 30. Hősök ... (Budapesten). 31. Szintén. 32. Színigazgató, újságíró, 150 éve született (László). 34. Idegen Sára. 35. Görbe aratóeszköz. 38. Összekötött fémkarikák sora. 40. Jeruzsálemi domb. 41. Kevert szín. 43. ... Nol, kam-bodzsai politikus. 45. Bő, széles. 47. A nátrium vegyjele. 48. Kicsinyítő képző. 49. Cin. L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket április 27-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Andy Weir amerikai író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beirtunk.

VÍZSZINTES: 1. Cimpora, partner – Cipészeszköz. 7. Pajta – Banándarab! 8. Megél, testen keresztül érzékel – Rajongva szeret. 9. ÁDB – Támla része! 11. Vonatkozó névmás – Azonos betűk. 12. Lókörom – Huszárparancs. 14. Páratlan lánc! – Görög autójelzés. 15. Homorú – Közösségalkotó rovar. 18. Hengeres tartórész – Lant. 19. Nehéz röptű madár – Kétkedés. 22. Európai Unió, rövidítve – Puhafém. 23. Pozitív elektróda – Balkezes. 25. Kevert dal! – Lanka vége! 27. Habos ital, népiesen – Német, máltai és ománi gépkocsijelzés. 28. Hajókikötő – Egyszer sem. 30. Kiejtett betű – Information Technology, rövidítve. 31. Tapintószerv – Csőrös agyagfuvola.

FÜGGŐLEGES: 1. Kánaáni istenség – Átkelőhajó. 2. Dél-amerikai hegylánc – Mohamedán isten. 3. Vonalzóféle – Magatok. 4. Az a tárgy – Az arany ... (Sztöev). 5. Világítóeszköz – Visszajelez, válaszol. 6. Agancs – Idegen női név. 10. Rézötvetet – Magyar költő volt (Kisfaludy). 13. Házastárs anyja – Hazai bányaváros. 16. Mi vagyunk... (A Pál utcai fiúk) – Magyarországi hegycsúcs. 17. Szertartáskönyv – Sereghajtó. 20. Aljas, álnok – Alaszkai folyó. 21. Anekdota – Boncza ... (Csinszka). 24. Intő jel – Tea alkaloidja. 26. Művészien ábrázolt meztelen emberi test – Norvég popegyüttes. 29. Kicsinyítő képző – Arrafele!

Koncz Erzsébet

1	2	3	4	5	6
7		8			
9		10		11	
12		13		14	
15			16		
17		18			
19	20			21	
22		23		24	
25	26		27		
28		29		30	
31					

1	2	3	4	5	6
7		8			
9		10		11	
12		13		14	
15			16		
17		18			
19	20			21	
22		23		24	
25	26		27		
28		29		30	
31					

A METTERNICHTŐL IDÉZÜNK
című pályázat nyertesei:
Fülöp Ildikó,
Marosvásárhely, Moldovei u.
Horváth Dániel,
Szászrégen, Iernuțeni u.
A pályázati rejtvény megfejtése:
SEMMI SEM SEBEZ JOBBAN AZ IGAZSÁGNÁL.
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az április 7-i számból:

Ikrek:
Harry Potter

Skandi:
„Az a kívánságom, hogy e ház népére áldás, öröm szálljon.”

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Lánctalpassal Bodonhegy szőlő felé A sár fogságában

Sajnos, Marosvásárhelynek még vannak olyan utcái, amelyek napokig járhatatlanok egy-egy kiadósabb esőzés, hóolvadás után, az ott lakókról mintha megfeledeztek volna.

A marosvásárhelyi tűzoltóságot április 13-án, csütörtökön reggel

6.30 óra körül felkérték, hogy szállítson el egy orvoscsapatot a közigazgatásilag Vásárhelyhez tartozó Bodoni út egyik járhatatlan szakaszán olyan otthonszüléshez, amely orvosi beavatkozást igényelt.

Csak a tűzoltóság segítségével, lánctalpas autóval sikerült a hely-

színre szállítani az egészségügyi személyzetet. Időben megérkeztek, és segíteni tudtak a 21 éves kismamának, akit utólag az újszülöttel együtt stabil egészségi állapotban kórházba szállítottak – tájékoztott *Oltean Georgiana* sajtószo-vivő. (pálosy)

Fotó: ISU

Nyílt nap a marosvásárhelyi szülészeten

Május 5-én, a szülésznek nemzetközi napja alkalmából a Marosvásárhelyi Sürgősségi Megyei Klinikai Kórház Szülészeti-Nőgyógyászati Osztálya nyílt napot szervez.

A szülészeti meglátogatni óhajtó várandós nők május 2-ig jelentkezhetnek az assef.salanastere@spitalmures.ro címen, a helyek száma korlátozott.

Az osztály meglátogatása csak

előzetes regisztrációval lehetséges, a terhes nőket május 5-én 10.15 órakor a kórház kapujánál (SMURD-bejárat) várják, és onnan kísérik fel őket a 9. emeletre, ahol a tevékenységek 10.30-kor kezdődnek.

A rendezvény azoknak szól, akik az említett egységben terveznek szülni, a cél a szülészeti osztály meglátogatása, és a kórházi kezeléssel, az ismeretlen helyze-

tekkel kapcsolatos félelmek megszüntetése. A várandós nők tájékoztatást kapnak a felvételtől, a vajudásról, a szülésről, az első kórházi napokról, majd kis csoportokban meglátogatják a szülőszobákat és a rooming-in (anya és baba) szobákat.

A látogatáshoz szükséges védőfelszerelést minden résztvevő a kórterem bejáratánál kapja meg – tájékoztatt a sajtóosztály.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Április 14., péntek:

* 18.00 óra: FC Universitatea 1948 Craiova – FC Voluntari (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 4. forduló)

* 21.00 óra: Aradi UTA – Botosáni FC (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 4. forduló)

* 21.00 óra: Debreceni VSC – Puskás Akadémia FC (NB I, 27. forduló)

Április 15., szombat:

* 12.00 óra: CS Mioveni – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 4. forduló)

* 14.15 óra: Jászvásári CSM Politehnica – Dési Unirea (2. liga, felsőházi rájátszás, 4. forduló)

* 15.30 óra: Kecskeméti TE – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 27. forduló)

* 18.00 óra: Mezőkövesd Zsóry FC – Vasas FC (NB I, 27. forduló)

* 19.00 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 4. forduló)

* 20.30 óra: Ferencvárosi TC – Budapest Honvéd (NB I, 27. forduló)

Április 16., vasárnap:

* 16.30 óra: Kisvárdai Master Good – MOL Fehérvár FC (NB I, 27. forduló)

* 18.15 óra: Petrolul 52 Ploiești – Kolozsvári FCU (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 4. forduló)

* 19.00 óra: Újpest FC – Paksi TC (NB I, 27. forduló)

* 21.00 óra: CSU Craiova – Bukaresti Rapid 1923 (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 4. forduló)

Április 17., hétfő:

* 17.30 óra: Campionii FC Argeș Pitești – Chindia Târgoviște (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 4. forduló)

* 20.30 óra: Bukaresti FCSB – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 4. forduló)

* 21.00 óra: Diósgyőri VTK – Credobus Mosonmagyaróvár (NB II, 32. forduló)

A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport, a magyar NB I-es és NB II-es találkozókot az M4 Sport vagy az M4 Sport+ közvetíti.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A maroszentgyörgyi GASTROMETAL magáncég HEGESZTŐT és SEGÉDMUNKÁSOKAT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0728-328-884, az önéletrajzokat a jobs@gastrometal.ro e-mail-címre várják. (sz.-I)

TÖBB MINT 30 éves régiséggel rendelkező VILLAMOS PROFILÚ KFT. MÉRNÖKÖKET alkalmaz. Önéletrajzokat várunk az office@napa.ro e-mail-címre. (67170-I)

FRISS NYUGDÍJAST alkalmazunk ÉJELIŐRNEK. Az önéletrajzokat Marosvásárhelyen a Maros utca 17. szám alá vagy a jobs@multiplan.ro e-mail-címre várjuk. (67231-I)

RONCSAUTÓPROGRAM 2023

Eladná régi autóját? Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni.

Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk! Információkért hívjon a 0741-022-199-es számon. (67213)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztését vállalom. Tel. 0748-882-828. (19159-I)

LAKÁS

MÁJUS 1-jétől hosszú időre bérelnék udvaros garázst + egyszoba-konyha-fürdőt bútor nélkül. Tel. 0746-014-060. (19116)

TÁRSKERESÉS

KOMOLY, özvegy, igényes, 70-es éveiben járó nő megismerkedne korban hozzáillő, hasonló tulajdonságokkal rendelkező úrral. (Ha lehet, Vásárhely környékéről.) Tel. 0745-855-035. (19371)

MINDENFÉLE

SAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0726-147-095, István. (19338)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0726-147-052, Balázs. (19338)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát. 18% kedvezmény a nyugdíjasoknak. Mindenféle építkezési anyaggal rendelkezünk. Tel. 0726-147-052, Csaba. (19339)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0771-605-189. (19209-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szúnyogháló, rolók szerelése. Tel. 0771-383-725. (18695)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Szilárd. (19366-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Április 16-án drága jó TÖRÖK LAJOSUNKRA emlékezünk halálának első évfordulóján. Aki teheti, gyűjtson gyertyát emlékére. Szerettei. (19362)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett, jó férj, édesapa, nagytata, após, nagybácsi, ismerős és jó szomszéd,

RADÓ LÁSZLÓ

az Imatex volt dolgozója életének 100. évében örökre megpihent.

Temetése április 14-én, pénteken délután 2 órakor lesz a református temetőben, református szertartás szerint.

Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (sz.-I)

„És megjelent az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt, mert az Úr szája szól.”

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett testvér, közeli és távoli rokon,

BALÁZS SÁNDOR

volt mezőmadarasi lakos életének 77. évében április 12-én hirtelen elhunyt.

Temetése április 14-én, pénteken du. 2 órakor lesz Mezőmadarason.

Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

A gyászoló család. (19359-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, após, dédapa, sógor, nagybácsi, rokon, jó barát,

id. BUKUR SÁNDOR

a marosvásárhelyi Közüzemek volt alkalmazottja, folyó év április 9-én, türelemmel viselt, hosszú betegség után csendesen megpihent. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (sz.-I)

DEFENDER

TRUNKÓ BARNABÁS
és mások írásaiból:

KÉSZ KABARÉ!

zenés kabaré 2 részben

Szereplők:

NYERTES Zsuzsa   HELLER Tamás   VALLER Gabriella   BODOR Géza

MAROSVÁSÁRHELY

2023. április 24., 19⁰⁰ óra
Kulturpalota

Jegyek elővételben a Kulturpalota jegyirodájában vásárolhatók.

2023. évszázad

SÁRGA RÓZSA

JÓKAI MÓR REGÉNYE NYOMÁN

RENDEZŐ-KOREOGRÁFUS
KÖNCZEI ÁRPÁD

2023. 04. 18.
19:00 óra

MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

CONSEILUL JUDEȚEAN MUREȘ MAROS MEGYEI TANÁCS

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

New York Times bestseller

Auschwitz lánya

Tova Friedman-Malcolm Brabant

Auschwitz lánya

Visky András
Kitelepítés

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Visky András
Kitelepítés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Hitelmezőgazdászoknak

Gépek

KKU

Modernizálás

Gépek

KKU

pályázatok

Eszközök

LAM

MICROCREDIT • MIKROHITEL

Hitel

mezőgazdászoknak

pályázatok

Gépek

KKU

0720 030 804

Hitel

Eszközök

Hitel

Eszközök

Modernizálás

Gépek

Hitel

Eszközök

Modernizálás

ÉTV

HÍRŰJELI MAGYAR TELEVÍZIO

ÜZENET SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP 13:30-TÓL